

SVATBA TETY HELENY

V druhé půlce léta 1976, než jsem dovršila čtrnáctý rok, se koncem srpna vdávala teta Helena. Bylo jí šestařicet a vdávala se podruhé.

Jakou měla babička radost! Helena totiž nebyla rodinný typ a já myslím, že babička tehdy naposledy zadoufala, že se to zlomí a Helena konečně začne žít „normálně“.

Nezlomilo se to. Helena byla vdaná celkem čtyřikrát, vždycky to v manželství vydržela nejvýš rok, ale partnerů měla desítky, což nikdy a před nikým netajila. Měla ráda muže neobvyklých kvalit, když to vyjádřím hodně taktně. Mezi jejími milenci i manželi byl jeden zloděj, jeden žhář, jeden agent StB, a i ostatní její partneři a náhodné známosti mnohdy měli nějakou vlastnost, která byla, slušně řečeno, nepříjemná. Jako by si na tom naše teta Helena, mimořádná krasavice, chytrá a v mnohém směru talentovaná žena, přímo zakládala. Dokonce jsem z ní měla pocit, jako by to někomu dělala naschvál! A mám dojem, že i vím komu. Svoji mámě, naší babičce Jarmile Landovské.

A babičce, zdálo se mi, šlo hlavně o to, aby to nevypadalo tak jak to je.

A ať je to jakkoli, hlavně ať nikdo nic nepozná!

Mám neurčitý dojem, že nějak podobně to měly všechny tři její děti. Obě tety i táta. A hned to vždycky babičce „osolily“.

Jen ať se to ukáže!

Jen ať to všichni vidí!

Jako by s gustem otočili přísloví „Nedívej se čertovi pod kabát“ v jeho pravý opak: „Podívej se čertovi pod kabát! Podívej se, co tam ten čert má!“

A že má čert pod kabátem něco strašlivě hnusného, to tuší i malé dítě. Takže i mně s Andreou bylo jasné, proč je babička v den Heleniny svatby tak šťastná a rozkvetlá a plná naděje, že snad konečně něco bude tak, jak má!

Ale abych tetě Heleně nekřivdila!

Jeden její milenec měl také kvality nesouměřitelné s okolním světem, ale jen v tom nejlepším slova smyslu.

Když bylo tetě Heleně dvacet devět let, nějakou dobu chodila se samotným velkým Karlem Krylem. Respektive malým. Byl o hlavu menší než ona. Babičce a dědečkovi Landovským se prý tento ženich moc neza-

mlouval, když jim Helena svůj nový objev přijela představit do Pardubic. Chodila s Karlem v roce 1969, přesně v té době, kdy se rozhodovalo vše. Tehdy se chystala jít studovat dramaturgii, což prý Karla také zajímalo, a dokonce uvažovali o tom, že se na DAMU budou hlásit spolu. Ale doba byla příliš dynamická a všechno dopadlo jinak. Kdekdo dnes asi ví, že Karel Kryl byl po srpnu 1968 jedním z nejslavnějších emigrantů.

Bydleli spolu s Helenou v Nerudově ulici, v jakémsi pavlačovém bytě, chodili po Malostranských hospodách, a když emigrovala teta Olga, starší Helenina sestra, přesunuli se na Pankrác, do bytu po ní. Odtud pak Karel vycestoval v září 1969 do Německa a už se nevrátil.

Po Karlu Krylovi zbyl u Heleny veliký obraz, který nesl název Modrá příšera.

Helena mi ho nepředloženě darovala.

A mne nenapadlo nic lepšího než tuto vzácnou relikvii postoupit prvnímu, kdo o ni projevil zájem. Kolik „blbů“ na mé hlavě za tento projev bezelstné velkorysosti přistálo, si milý čtenář jistě může spočítat sám. Uznávám, že to bylo neomluvitelné, ale na svou obhajobu, která asi neprojde, musím uvést, že Karel nesrovnatelně lépe psal, skládal, hrál a zpíval, než maloval.

Ale to mi nikdo neuvěří. A navíc je to dnes už jedno.

Na svatbu v roce 1976 nás s Andreou doprovodila babička Jarmila Landovská a ta si nás i „oblékla“ podle svých představ. Přivezla z Francie, kde byla před časem na návštěvě u Olgy, nějaké zděděné šaty, které se líbily jí, ale nás nijak zvlášť neuchvátily. Když si je v Paříži pěchovala do kufru, už se asi těšila, jak se v nich budeme báječně vyjímat. Úpletové šaty pastelových barev se nepodobaly ničemu, co jsme měly v šatníku. Moje byly vypasované, bledě modrobílé s knoflíčky a Andrea byla oblečena v jakýsi bělorůžový úpletový válec, rovněž s drobnými knoflíčky, které v ní vyvolávaly idiosynkrazii. Boty jsme měly samozřejmě zděděné, jak jinak, a nemusím ani připomínat, že jsme byly obě potupně ostříhané.

Cítila jsem se nesvéprávně, jako bych nedobrovolně procházela přípravnou fází na „ženskou roli“, jenomže podle prvorepublikových, babičkou dosud uctívaných zásad: hlavně nevybočovat, být upravená k obrazu druhých, aby mě svět mohl bez námahy konzumovat. Prostě hlavně nebýt sama sebou. „Protože to je u děvčete jenom pro zlost,“ jak babička nejdouno připodotkla. Jako bych ji slyšela.